

რა არის პესტიციდი?

მსოფლიოში აპრობირებული მეთოდია მცენარეთა მავნე ორგანიზმებისგან დასაცავად ქიმიური ნივთიერებების, ე.წ. პესტიციდების გამოყენება. პესტიციდები კლასიფიცირდება დანიშნულების მიხედვით: ინსექტიციდები- მავნე მწერების წინააღმდეგ, აკარიციდები- ტკიპების წინააღმდეგ, როდენტიციდები- მავნე მღრღნელების წინააღმდეგ, ნემატიციდები- ნემატოდების წინააღმდეგ, ფუნგიციდები- სოკოვანი დაავადებების წინააღმდეგ, ბაქტერიციდები- ბაქტერიოზების წინააღმდეგ, ჰერბიციდები- სარეველების წინააღმდეგ და ა.შ. მათი მოქმედება განპირობებულია ბიოლოგიური აქტივობით, რის გამოც პესტიციდებს აქვთ უნარი, ტოქსიკურად იმოქმედონ არა მარტო მავნე, არამედ სხვა ორგანიზმებზეც, მათ შორის, ადამიანზეც. ამიტომაც, თანამედროვე მცენარეთა დაცვის აუცილებელი პირობა და სავალდებულო მოთხოვნაა პესტიციდების სწორი და გონივრული გამოყენება, რაც გულისხმობს მათ გამოყენებას სხვა არაქიმიურ მეთოდებთან ერთად (აგროტექნიკური, მექანიკური, ბიოლოგიური, სელექციური) და უსაფრთხოების წესების დაცვას მათი ტრანსპორტირების, შენახვის და გამოყენების პერიოდში.

ორიგინალი პრეპარატი და მისი ჯენერიკი ალტერნატივა.

ორიგინალი პრეპარატი - შეიცავს მოქმედ ნივთიერებას რომელიც შემუშავებულია მწარმოებელი კომპანიის მიერ. კომპანიას გააჩნია საკუთარი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა, თანამედროვე ლაბორატორიები და მაღალკვალიფიციური მეცნიერები. მათ მიერ წლების მანძილზე ხდება ახალი ნივთიერების შემუშავება და მსოფლიოს სხვადასხვა რეგიონებში გამოცდა ეფექტურობაზე, გარემოსა და ადამიანის ჯანმრთელობაზე უარყოფითი ეფექტის შესწავლაზე, რაზედაც იხარჯება დიდი დრო და მატერიალური რესურსი.

პატენტი ახლადშემუშავებულ ნივთიერებაზე, მისი გაყიდვის ექსკლუზივზე გრძელდება 15- 20 წლამდე. ამ პერიოდის გასვლის შემდეგ ნივთიერება შეუძლია აწარმოოს სხვა კომპანიამაც. ასე იქმნება ჯენერიკები.

ჯენერიკში რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მაჩვენებლები, პრეპარატული ფორმა და სხვა ფიზიკო-ქიმიური მაჩვენებლები იგივე უნდა იყოს რაც ორიგინალში,

განსხვავებულია მხოლოდ დამხმარე ნივთიერებები (მიმწებებლები, ემულგატორები, საფენერები, ანტიდოტები და სხვა), ჯენერიკი უნდა იყოს ბიეკვივალენტური ორიგინალისა (ეფექტურობა, ხარჯვის ნორმა, გარემოსა და ადამიანზე გავლენა უნდა იყოს ანალოგიური).

სამი ძირითადი განსხვავება ორიგინალსა და ჯენერიკს შორის

1. ჯენერიკის დაბალი ფასი ორიგინალთან შედარებით, რაც განპირობებულია პრეპარატის მოქმედ ნივთიერებაზე წარმოებული კვლევების ხარჯების არარსებობით. რეკლამაზე გაკეთებული ეკონომით და წარმოების ტექნოლოგიური პროცესებით.
2. კომპონენტების სხვაობა - დამხმარე ნივთიერებებზე დამოკიდებულია პრეპარატის ეფექტურობა და რაც მთავარია, უსაფრთხოება.
3. ტექნიკური პროდუქტის წარმოების ტექნოლოგიური პროცესის განსხვავება (პატენტის გასვლის შემდეგ ორიგინალი ფირმა საიდუმლოდ ინახავს პრეპარატის წარმოების პროცესს და რეცეპტურას).

ევროპა მკაცრად აკონტროლებს ჯენერიკების წარმოების პროცესს, რეგისტრაციას ახდენს 1 დან 3 წლამდე. მკაცრად აკონტროლებს ხარისხს და მოქმედი თუ დამხმარე საშუალებების ქიმიურ შემადგენლობას.

საქართველოში ჯენერიკები, რომლებიც არ არიან დარეგისტრირებულები EC ქვეყნებში და OEBD სახელმწიფოებში, გადიან ერთ-ორწლიან სარეგისტრაციო გამოცდებს მინდვრის პირობებში და დოკუმენტურ, ბიოლოგიურ, ეკოლოგიურ და ტოქსიკოლოგო-ჰიგიენურ ექსპერტიზას. აგრეთვე ხდება ნიმუშის აღება და მათი ხარისხის შემოწმება.

რა ზიანს იწვევს პესტიციდის არასწორი გამოყენება?

პესტიციდები არასწორი მოხმარების შემთხვევაში დიდ ზიანს აყენებენ ადამიანის ჯანმრთელობას და გარემოს. საშიშროების თავიდან აცილების მიზნით აუცილებელია უსაფრთხოების ნორმების მკაცრი დაცვა, ინსტრუქციით გათვალისწინებული ინფორმაციის საგულდაგულოდ გაცნობა, რომელიც აუცილებელად თან უნდა ერთვოდეს შექენილ პრეპარატს!

თავდაპირველად უნდა შეფასდეს ნაკვეთის მდგომარეობა და დადგინდეს, რა მავნე ორგანიზმით არის დაზიანებული მცენარეები, რისთვისაც საჭიროა მიმართოთ კონსულტაციისთვის სპეციალისტს!

რა უნდა გავითვალისწინოთ პესტიციდის გამოყენებისას?

უვნებლობის მიზნით მნიშვნელოვანია. ლოდინის პერიოდის (პერიოდი ბოლო შესხურებიდან მოსავლის აღებამდე) გათვალისწინება. პესტიციდის შერჩევასა და ზუსტად უნდა განისაზღვროს, გამართლებულია თუ არა მის შესაძენად საჭირო ხარჯის გაწევა. კარგად უნდა შეფასდეს, რა უფრო მომგებიანია: ქიმიური წამლობის ღირებულების გაღება და ამით მოსავლის გაუმჯობესება თუ თანხის დაზოგვა წამლობაზე და შედარებით ნაკლები მოსავლის მიღება? ქიმიური წამლობის ჩატარება მაშინ არის გამართლებული,

თუ მისი ფასი ნაკლებია შენარჩუნებული მოსავლის ფასზე! პესტიციდის შექმნისას მნიშვნელოვანია მისი ხარჯვის საჭეპტრო ნორმისა და წამლობის ჯერადობის გათვალისწინება.

პესტიციდების შექმნა რეკომენდირებულია მხოლოდ სპეციალიზირებულ მაღაზიაში!

მომხმარებელი უნდა დარწმუნდეს, რომ ნამდვილად იმ საჭირო პრეპარატს ყიდულობს, რომელიც მცენარეთა დაცვის სპეციალისტმა ან გამოცდილმა აგრონომმა ურჩია!

მნიშვნელოვანია ტარის (ჭურჭელს) შემოწმება, რომელშიც მოთავსებულია პესტიციდი! ჭურჭელი აუცილებლად ჰერმეტიულად უნდა იყოს დახურული, ჭურჭლის სახურავს უნდა ჰქონდეს ხელუხლებელი დამცავი რგოლი!

პესტიციდის ტარაზე აუცილებლად უნდა იყოს მიკრული ქართულ ენაზე შედგენილი ტარის ეტიკეტი, სადაც მითითებულია: პრეპარატის დასახელება, მოქმედი ნივთიერება და კონცენტრაცია, უსაფრთხო გამოყენების რეკომენდაციები, პრეპარატის შენახვის პირობები, ვარგისიანობის განსაზღვრული ვადა, მწარმოებელი ქვეყანა, სახელმწიფო რეგისტრაციის ნომერი.

დაუშვებელია უეტიკეტო, საცობდაზიანებული, საეჭვო ჭურჭელში მოთავსებული პესტიციდის შექმნა!

მნიშვნელოვანია პრეპარატის გამოყენებამდე ტარის ეტიკეტის გულდასმით წაკითხვა! გასათვალისწინებელია უსაფრთხოების ზომების დაცვა ამა თუ იმ პრეპარატის გამოყენებისას! სასურველია იმ რაოდენობის პესტიციდის შექმნა, რამდენიც საჭირო იქნება კულტურის ერთ სავეგეტაციო პერიოდში გამოსაყენებლად. ამით თავიდან იქნება აცილებული ჭარბი და ნარჩენი რაოდენობის პესტიციდების შენახვის (დასაწყობების) აუცილებლობა.

ქიმიური წამლობების დროს რეკომენდირებულია ისეთი სპეციალური ტანსაცმელის გამოყენება, რომელიც მაქსიმალურად ფარავს სხეულს! აუცილებელია ინდივიდუალური დაცვის საშუალებები: რეზინის ხელთათმანი, ჩექმა, თავსაბურავი, სათვალე, რესპირატორი. წამლობა უნდა ჩატარდეს მხოლოდ უქარო ამინდში, დილის ან საღამოს საათებში!

დაუშვებელია ქიმიურ პრეპარატებთან (ფხვნილი, ხსნარი) დაუცველი ხელებით მუშაობა!

აკრძალულია წამლობის დროს პესტიციდით დაბინძურებული ხელებით სიგარეტის მოწევა, საკვებისა და სასმელის მიღება!

სამუშაოს დამთავრების შემდეგ რეკომენდირებულია საპნით და წყლის ნაკადით დაბანა ან შხაპის მიღება!
დაბინძურებული ტანსაცმელი უნდა გაირეცხოს და განთავსდეს განცალკევებით!

დაუშვებელია პესტიციდის ცარიელი ტარის სხვა მიზნებისათვის გამოყენება.
იგი უნდა დახვრიტოს და ჩაიფლას ღრმად, სპეციალიზირებულ ამოცემენტებულ ორმოში. ქაღალდისა და მუყაოს შესაფუთი მასალა უნდა დაიწვას. დაწვისას წარმოქმნილი ბოლი საზიანოა ჯანმრთელობისთვის, ამიტომ დაუშვებელია მისი შესუნთქვა!
სამუშაოს შემდეგ უნდა გაირეცხოს გამოყენებული შემასხურებელი აპარატურა,
ნარეცხი წყალი უნდა გაიხარჯოს დამუშავებულ ნაკვეთში!

დაუშვებელია პესტიციდების ცარიელი ტარის გამოყენება საყოფაცხოვრებო მიზნით!

პესტიციდით მოწამვლის შემთხვევაში

პესტიციდის ორთქლის შესუნთქვის შემთხვევაში დაზარალებული უნდა მოერიდოს სამუშაო ადგილს ექიმის მოსვლამდე!
კანზე მოხვედრისას პესტიციდების უმრავლესობა სწრაფად შეიწოვება, ამიტომ დაუყოვნებლივ უნდა მოხდეს ჩამორეცხვა გამდინარე წყლის ჭავლით. დამწვრობის შემთხვევაში აუცილებელია ექიმთან მიმართვა!
პრეპარატის თვალში მოხვედრისას აუცილებლად უნდა გამოირეცხოს თვალი 10 წუთის განმავლობაში გამდინარე წყლის ჭავლით! ექიმთან მიმართვა აუცილებელია!
პესტიციდის გადაყლაპვის შემთხვევაში დაზარალებულმა ექიმის მოსვლამდე უნდა მიიღოს ჭიქა წყალი აქტივირებულ ნახშირთან ერთად.
დაუშვებელია პირღებინების პროვოცირება, როდესაც ადამიანი იმყოფება უგონო მდგომარეობაში! პესტიციდის ტარის ეტიკეტი უნდა გადაეცეს ექიმს!

სიფრთხილე საუკეთესო თავდაცვის საშუალებაა!

პესტიციდების რეგისტრაცია-კონტროლი, ორიგინალი და ჯენერიკი პრეპარატები
დღესდღეობით ქვეყანაში რეგისტრირებულია პესტიციდის 258 მოქმედი ნივთიერება და 715 პრეპარატული ფორმა.

ქვეპროგრამის „მცენარეთა დაცვა და ფიტოსანიტარიული კეთილსაიმედოობა“ ფარგლებში სარეალიზაციო ქსელში განთავსებული პესტიციდებისა და აგროქიმიკატების ხარისხის სახელმწიფო კონტროლის მიზნით 2009-2016 წლებში სარეალიზაციო ქსელიდან აღებული ნიმუშების და საჯარიმო სანქციების შესახებ ინფორმაცია:

2009 წელი-აღებული იქნა 323 ნიმუში

2010 -85 ნიმუში

2011 -44 ნიმუში

2012 -38 ნიმუში, მარკირების წესის დარღვევაზე დაჯარიმდა 39 მეწარმე

2013 აჭარაში- 93 ნიმუში

2014 - 167 ნიმუში, მარკირების წესის დარღვევაზე დაჯარიმდა 7 მეწარმე, ხარისხის შეუსაბამობაზე დაჯარიმდა 2 მეწარმე.

2015-170 ნიმუში, დაჯარიმდა 5 მეწარმე ხარისხის შეუსაბამობაზე, 3 მარკირების წესის დარღვევაზე, 3 ბიზნესოპერატორის რეგისტრაციის არქონაზე.

2016- 238 ნიმუში, ფალსიფიკაციაზე დაჯარიმდა 5, მარკირების წესის დარღვევაზე 10, ბიზნესოპერატორის რეგისტრაციის არქონაზე 1, საგამომძიებლოს გადაეცა 2 სუბიექტი .